

SHRNUTÍ VÝSTUPŮ VEŘEJNÉ KONZULTACE

**MIMOSOUDNÍ ŘEŠENÍ
SPOTŘEBITELSKÝCH SPORŮ
NA FINANČNÍM TRHU**

Ministerstvo financí ČR

listopad 2008

**MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY
LETENSKÁ 15, 118 10 PRAHA 1**

Pracoviště:

Odbor Analýzy a rozvoj finančního trhu, Odbor Legislativa
finančního trhu

Pracoviště: Legerova 69, 120 00 Praha 2

Poštovní adresa: Letenská 15, 118 10 Praha 1

Kontakt:

Dušan Hradil, tel.: 257 04 2572, dusan.hradil@mfcz.cz

Lukáš Vacek, tel.: 257 04 2995, lukas.vacek@mfcz.cz

1 Úvod

Ministerstvo financí (dále jen „MF“) vydalo v srpnu 2008 k veřejné konzultaci materiál „Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů na finančním trhu“. Konzultační materiál (dále jen „KM“) otevírá diskusi k problematice, která pro MF představuje jeden ze základních nástrojů **realizace politiky ochrany spotřebitele** na finančním trhu (dále jen „FT“). Cílem veřejné konzultace bylo zmapovat pohledy a názory odborné veřejnosti na tuto oblast a získat relevantní podklady pro vypracování dopadové studie.

Iniciativa MF reaguje na neuspokojivý stav současné právní úpravy, který je způsoben zejména nesouladem stávajícího systému s požadavky kladenými evropskou legislativou. Hlavními problematickými oblastmi jsou způsob **financování** a **sektorová působnost**.

Dle záměrů MF uvedených v tomto KM by měly budoucí kroky v této oblasti směřovat k vytvoření efektivního systému mimosoudního řešení sporů (dále jen „MŘS“), jehož způsob financování by byl konformní s požadavky danými evropskými právními předpisy. Materiál však nepředjímá žádnou konkrétní formu budoucí úpravy, pouze nastiňoval možné varianty řešení.

Účelem tohoto dokumentu je shrnutí hlavních závěrů první fáze konzultací.

2 Účastníci veřejné konzultace

MF obdrželo vyjádření celkem od 24 subjektů - České národní banky (dále jen „ČNB“), Finančního arbitra (dále jen „FA“), profesních asociací, zástupců spotřebitelů, orgánů veřejné správy, advokátních kanceláří, akademických pracovišť a některých soukromých osob působících na finančním trhu. Přehled těchto subjektů je uveden Příloze.

3 Přehled hlavních výstupů veřejné konzultace¹

Respondenti považují cíle KM za dobře vymezené. Tři čtvrtiny subjektů, které se vyjádřily, cítí v této oblasti problém a většinou se ztotožňují s jeho popisem uvedeným v KM. Podporu získalo řešení MŘS centralizovaným orgánem. Tím by však neměla být ČNB ani Česká obchodní inspekce (dále jen „ČOI“). Jako důvod byl uváděn především možný střet zájmů a nesplnění požadavku na nestranný a nezávislý proces. V úvahu připadá rozšíření působnosti stávajícího finančního arbitra. V otázce sektorového pokrytí FT se většina účastníků veřejné konzultace vyjádřila ve prospěch rozšířené působnosti instituce MŘS (dále jen „IMŘS“).

Financování IMŘS stávajícím způsobem z rozpočtu ČNB odmítají více než tři čtvrtiny těch účastníků, kteří poskytli své odpovědi. Respondenti nejsou proti financování IMŘS ze státního rozpočtu. Naopak zapojení samotných subjektů FT do financování systému je sporné. Většina respondentů také navrhuje využít **zpoplatnění řízení před IMŘS**, a to nejen jako způsob spolufinancování, ale také jako nástroj proti zneužívání instituce nebo jejímu zahlcení bagatelními spory.

Následující tabulka nabízí podrobnější přehled hlavních oblastí, ve kterých se respondenti převážně shodovali, tak i těch, kde se přístupy různily.

<i>Hlavní oblasti</i>	<i>Většinový názor respondentů</i>	<i>Nejednotný názor respondentů</i>
Záměr MF zabývat se problematikou MŘS	▪ souhlas s existencí problémů současného stavu ▪ souhlas s principy cílového stavu formulované v KM ▪ opodstatněnost užití legislativních prostředků při úpravě stávajícího systému MŘS ▪ nevhodnost realizace IMŘS prostřednictvím stávajících orgánů dohledu na finančním trhu (ČNB, ČOI)	

¹ Následující text shrnuje odpovědi pouze k hlavním okruhům otázek. Podrobnější shrnutí reakcí k všem tématům KM je uvedeno v Tabulce.

Hlavní oblasti	Většinový názor respondentů	Nejednotný názor respondentů
Působnost IMŘS	▪ potřeba rozšíření stávající působnosti ▪ vhodnost vybavit aktivní procesní legitimací pouze klienty finanční instituce ▪ odmítnutí dolního limitu pro vedení sporu před IMŘS ▪ řešení pouze soukromoprávních sporů před IMŘS ▪ nevýlučná působnost, jednoinstančnost řízení a možnost přezkoumatelnosti rozhodnutí IMŘS soudem ▪ řešení stížností nejprve u poskytovatele finančních služeb (dále jen „FS“), až poté řešení stížnosti u IMŘS	▪ umožnit obrátit se na IMŘS také klientům v rámci obchodní či podnikatelské činnosti ▪ možnost zavedení horního limitu pro vedení sporu před IMŘS ▪ ukládání pokut
Financování IMŘS	▪ nevhodnost současného modelu financování ▪ finanční účast státu ▪ zpoplatnění podání návrhu na zahájení řízení u IMŘS pro navrhovatele a výběr této platby přímo IMŘS	▪ finanční účast poskytovatelů FS
Organizační model IMŘS	▪ potřeba institucionalizace IMŘS ▪ centralizovaná instituce (bez sítě poboček)	▪ právní forma IMŘS

4 Závěr

Ministerstvo financí děkuje všem účastníkům veřejné konzultace za zaslání stanoviska. Po jejich detailním vyhodnocení budou realizovány další kroky v otázce mimosoudního řešení spotřebitelských sporů na finančním trhu. Základním cílem MF zůstává uvedení současné legislativy do souladu s evropským právem při současném zlepšení nákladové efektivity fungování IMŘS. MF bude analyzovat jednotlivé varianty řešení s přihlédnutím k argumentům získaným v rámci veřejné konzultace.

Příloha - Účastníci veřejné konzultace

- *Advokátní kancelář Kříž a Bělina*
- *Asociace českých pojišťovacích makléřů*
- *Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců ČR*
- *Asociace pro kapitálový trh ČR*
- *Astorie a.s. – finanční poradce*
- *Bárta Jan, JUDr., CSc., Ústav státu a práva Akademie věd ČR*
- *Brzobohatý Brož & Honsa – advokátní kancelář*
- *Česká asociace obchodníků s cennými papíry*
- *Česká asociace pojišťoven*
- *Česká bankovní asociace*
- *Česká leasingová a finanční asociace*
- *Česká národní banka*
- *Finanční arbitr ČR*
- *Hospodářská komora ČR*
- *Kramář Květoslav, JUDr., Ph.D. a Rajchl Jiří, JUDr., Západočeská univerzita v Plzni*
- *Kutálek Vladimír – finanční poradce*
- *Michálek Libor*
- *Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR*
- *Ministerstvo spravedlnosti ČR*
- *Partners For Life Planning, a.s. – finanční poradce*
- *SČS – Sdružení českých spotřebitelů*
- *SOS - Sdružení obrany spotřebitelů*
- *Stálá komise pro bankovníctví Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR*
- *Unie společností finančního zprostředkování a poradenství*

Seznam použitých zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČOI	Česká obchodní inspekce
FA	Finanční arbitr
FS	finanční služba
FT	finanční trh
IMŘS	instituce mimosoudního řešení sporů
KM	konzultační materiál
MF	Ministerstvo financí
MŘS	mimosoudní řešení sporů